

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 03

Filozofická
fakulta

2023

Psychologie

01. *Tvarové zákony* vznikly v rámci psychologické školy zvané

- a) gestalt psychologie.
- b) psychoanalýza.
- c) postmoderní psychologie.
- d) behaviorismus.
- e) humanistická psychologie.

02. K nástupu samostatné chůze nejčastěji dochází kolem

- a) 13 měsíců věku dítěte.
- b) 6 měsíců věku dítěte.
- c) 18 měsíců věku dítěte.
- d) 10 měsíců věku dítěte.
- e) 24 měsíců věku dítěte.

03. Co je to *somnolence*?

- a) zpomalení psychomotorického tempa
- b) dlouhodobě pokleslá nálada
- c) mráкотný stav
- d) chorobná spavost
- e) forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět

04. Hermann Ebbinghaus je známý především svými výzkumy

- a) pozornosti.
- b) osobnosti.
- c) vůle.
- d) paměti.
- e) emocí.

05. Zakladatelem *analytické psychologie* byl

- a) Hermann Ebbinghaus.
- b) Abraham Maslow.
- c) Wilhelm Wundt.
- d) Medard Boss.
- e) Carl Gustav Jung.

06. Který psychologický směr se zabýval především chováním?

- a) behaviorismus
- b) existencialismus
- c) konekcionismus
- d) funkcionalismus
- e) strukturalismus

07. Mezi základní prvky komunikace patří

- a) pouze komunikace mezi dvěma lidmi.
- b) verbální i neverbální komunikace.
- c) přenos informací prostřednictvím slov.
- d) pouze neverbální projevy.
- e) pouze verbální projevy.

08. Termín *kognitivní disonance* označuje

- a) tendence hodnotit lidi na základě prvního dojmu.
- b) nepříjemný pocit vnitřního napětí, když jsou postoj a chování v rozporu.
- c) změnu postoje na základě argumentů prezentovaných v médiích.
- d) předpoklad, že se lidé budou chovat v souladu se sociálními normami.
- e) neschopnost rozlišit mezi pozitivními a negativními aspekty věci.

09. Podle *Eriksonovy teorie psychosociálního vývoje* je vývojovým konfliktem v období *dospívání*

- a) generativita vs. stagnace.
- b) snaživost vs. méněcennost.
- c) intimita vs. osamělost.
- d) identita vs. zmatení rolí.
- e) integrita vs. zoufalství.

10. Pravidlo, že *ontogenetický vývoj* člověka je zkráceným opakováním *fylogenetického vývoje* živočišných druhů, nazýváme

- a) zákonem zachování lidského druhu.
- b) biogenetickým zákonem.
- c) evolučním zákonem.
- d) zákonem rekapitulace.
- e) zákonem individualizovaného vývoje.

11. Termín *sekulární akcelerace* se týká urychlení tělesného růstu v období

- a) batolecím.
- b) mladšího školáka.
- c) kojeneckém.
- d) dospívání.
- e) předškolním.

12. Která dimenze v konceptu *Sense of Coherence* je spojena s kognicí?

- a) srozumitelnost
- b) kontrola
- c) výzva
- d) smysluplnost
- e) zvládnutelnost

13. Jak se nazývá model zdraví a nemoci, který je v současnosti aktuální v klinické psychologii?

- a) diagnosticko-kauzální model zdraví a nemoci
- b) bio-psycho-sociálně spirituální model zdraví a nemoci
- c) behaviorální model zdraví a nemoci
- d) paternalistický-biomedicínský model zdraví a nemoci
- e) psychologicko-sociální model zdraví a nemoci

14. Co je typické pro *agorafobii*?

- a) Jde o strach z opuštění domu, vstupu do obchodů, shluku lidí, veřejných prostranství nebo z cestování veřejnou dopravou.
- b) Do mysli se opakovaně vkrádají myšlenky, které jsou spojené s úzkostí, přičemž následně vznikají kompulze, což je opakované ritualizované chování.
- c) Je u ní přítomna všeobecná a trvalá úzkost bez vazby na zvláštní okolnosti.
- d) Jde o strach ze zkoumavých pohledů, ze sociálního kontaktu či z kritiky.
- e) Typické jsou časté a vracející se obavy z onemocnění či úrazu u sebe nebo blízkých osob.

15. Typickou poruchou myšlení u *schizofrenie* jsou
- disociace.
 - halucinace.
 - regurgitace.
 - ruminace.
 - bludy.
16. Co je typické pro *schizoafektivní poruchu*?
- paranoidní bludy doprovázené taktilními halucinacemi
 - kombinace afektivních a schizofrenních symptomů
 - disociační hypermnézie a negativismus
 - povelový automatismus a negativismus
 - manické a hypomanické symptomy
17. Pokud v mysli operujeme s představami, jedná se o myšlení
- abstraktní.
 - názorné.
 - intuitivní.
 - formální.
 - konkrétní.
18. Slábnoucí odezva na slábnoucí podněty se nazývá
- pareidolie.
 - imprinting.
 - senzitivace.
 - habituační.
 - naučená bezmocnost.
19. Pozorujeme-li v zatemněné místnosti malé bodové světlo, po několika sekundách vzniká dojem, že se světlo posunuje z místa na místo. Tento typ zdánlivého pohybu nazýváme
- Muller-Lyerova iluze.
 - stroboskopický pohyb.
 - paralaxa pohybu.
 - autokinetická iluze.
 - indukovaný pohyb.
20. Kterou teorii emocí by nejlépe vystihovala následující věta? *Mám strach, protože se třesu.*
- James-Langeova teorie
 - Cannon-Bardova teorie
 - Teorie transferu excitace
 - Schachter-Singerova teorie emocí
 - ABC teorie Alberta Ellise
21. Ve které části paměti podle modelu Atkinsona a Shiffrina máme uložené vzpomínky na první den ve škole?
- epizodická paměť
 - implicitní paměť
 - ikonická paměť
 - procedurální paměť
 - sémantická paměť

22. Druh strachu, jehož příčinu nelze určit, se nazývá

- a) nervozita.
- b) úzkost.
- c) fobie.
- d) napětí.
- e) afekt.

23. Obranný mechanismus racionalizace pomocí pozitivních argumentů se nazývá

- a) pikantní banán.
- b) sladký citron.
- c) noha ve dveřích.
- d) hořké plody.
- e) kyselé hrozny.

24. Podle L. Kohlberga je *prekonvenční morálka*

- a) spontánní.
- b) autonomní.
- c) altruistická.
- d) konformní.
- e) egocentrická.

25. *Biofilní charakter* se objevuje v typologii

- a) W. Sheldona.
- b) K. Horneyové.
- c) E. Fromma.
- d) A. Adlera.
- e) S. Freuda.

26. Vrozená dispozice, která určuje emoce, sílu a rychlost reakcí jedince, se nazývá

- a) sentiment.
- b) charakter.
- c) temperament.
- d) inteligence.
- e) vůle.

Sociologie

27. Jak se nazývá stav společnosti definovaný bezvládním, který obvykle vzniká pádem autority a nejčastěji se spojuje s představou chaosu a zmatku, i když některými skupinami je vnímán i jako žádoucí stav svobodné samosprávné společnosti?

- a) anarchie
- b) apokalypsa
- c) populismus
- d) anomie
- e) Armageddon

28. Co označuje pojem *sociální facilitace*?

- a) snížení počtu členů určité skupiny
- b) svolání všech členů sociální skupiny
- c) rozpuštění sociální skupiny
- d) zvýšení výkonu jedince v přítomnosti ostatních
- e) vystavení jedince negativním vlivům společnosti

29. Sociální skupina s pevně stanovenými, zřetelnými a nepropustnými hranicemi, kde vstup i výstup je obtížný až nemožný (např. jen s důkazem vrozené příslušnosti či na doporučení členů atp.), se obecně nazývá

- a) formální.
- b) uzavřená.
- c) mafie.
- d) sekta.
- e) referenční.

30. Jak můžeme nazvat člověka, který nenávidí lidskou podstatu a lidi a chorobně se jich straní?

- a) misantrop
- b) xenofob
- c) psychopat
- d) asociál
- e) rasista

31. Vyjádření subjektivního ocenění druhé osoby zahrnující dimenzi směru a dimenzi intenzity se nazývá

- a) afiliace.
- b) asociace.
- c) adherence.
- d) adaptabilita.
- e) atraktivita.

32. Který z následujících představitelů rozdělil sociologii na dvě doplňující se části: *sociální statiku*, která se věnuje přirozenému společenskému uspořádání a řádu, a *sociální dynamiku*, která se věnuje společenským změnám a procesům?

- a) Émile Durkheim
- b) Erving Goffman
- c) Auguste Comte
- d) Karl Marx
- e) Max Weber

33. *Sociometrie* je

- a) v sociologii nepoužívaným pojmem.
- b) statistická disciplína zaměřující se na společnost.
- c) výsledek sociografického měření.
- d) způsob měření vztahů v malých skupinách.
- e) výsledek sociogramu.

34. Relativně trvalé soustavy poznatků, pocitů a tendencí jednat určitým způsobem ve vztahu k některému předmětu našeho sociálního světa jsou nazývány

- a) postoje.
- b) paradigmata.
- c) preference.
- d) přání.
- e) pocity.

35. *Cerebellum* je latinský výraz pro

- a) mozeček.
- b) střední mozek.
- c) mezimozek.
- d) prodlouženou míchu.
- e) koncový mozek.

36. Nadprodukce *parathormonu* může způsobit

- a) odvápnění kostí.
- b) snížení hladiny vápenatých iontů v krvi.
- c) zvýšení hladiny hořčíku a sodíku v krvi.
- d) snížení hladiny hořčíku a sodíku v krvi.
- e) zvýšenou kalcifikaci kostí.

37. Oko patří mezi

- a) visceroreceptory.
- b) proprioreceptory.
- c) baroreceptory.
- d) interoreceptory.
- e) exteroceptory.

38. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) Sinoatriální uzel leží v levé srdeční předsíni.
- b) Purkyňova vlákna nacházíme v srdečních komorách.
- c) Žíly lidského těla vedou vždy odkysličenou krev.
- d) V pravé polovině srdce nacházíme dvojcípou (mitrální) chlopeň.
- e) Stěna žil neobsahuje buňky hladké svaloviny.

39. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se lidského těla.

- a) Informace z kůže se prostřednictvím dostředivých vláken senzitivních nervů dostávají do zadních rohů míšních, kde sedí senzitivní míšní neurony.
- b) Informace ze sítnice levého oka se díky křížení v chiasma opticum dostávají kompletně do protilehlé (tedy pravé) mozkové polokoule.
- c) Informace z čichového pole na stropě dutiny nosní se dostávají do korových center čichu uložených v lobus frontalis.
- d) Informace z rovnovážného ústrojí se prostřednictvím sluchově-rovnovážného nervu dostávají do mozku, kde končí v korových oblastech lobus temporalis.
- e) Informace z Cortiho orgánu se po přepojení v talamu dostávají do korových center spánkového laloku.

40. Které buňky zapojené v imunitním systému plní svoji roli primárně a dominantně prostřednictvím *fagocytózy*?

- a) neutrofilní, eozinofilní a bazofilní granulocyty
- b) makrofágy a neutrofilní granulocyty
- c) monocyty a lymfocyty
- d) lymfocyty typu T a lymfocyty typu B
- e) plazmatické a žírné buňky

41. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se lidského mozku.

- a) Adrenalin a noradrenalin se k mozkovým neuronům dostávají z krve, neboť jsou to hormony produkované dřeně nadledvin, a jsou rovněž uvolňovány přímo z neuronů v mozkových synapsích.
- b) Systém zrcadlových neuronů (mirror neuron system) má zásadní význam v rámci sociálního učení a schopnosti empatie.
- c) Látka 5-hydroxytryptamin patří mezi významné mediátory lidského mozku, přičemž se uplatňuje zejména v genezi nálady.
- d) Zvýšená produkce gama-aminomáselné kyseliny v mozku člověka způsobuje mimo jiné únavu, ospalost, snížení zájmu a motivace.
- e) Na určité psychické funkce se vždy podílí jediný neuromediátor, přičemž emoce ovlivňuje zejména acetylcholin a paměť ovlivňuje serotonin.

42. Vyberte zcela správné tvrzení týkající se žláz s vnitřní sekrecí lidského těla.

- a) Zdrojem pohlavních hormonů u mužů jsou testes a dřeň nadledvin, zdrojem pohlavních hormonů u žen jsou ovaria a dřeň nadledvin.
- b) Mezi hormony produkované adenohypofýzou lidského těla patří TSH, FSH, LH, STH, ACTH, ADH, PRL.
- c) Estrogeny jsou hlavní ženské pohlavní hormony, které v ženském těle produkují ovaria a glandulae suprarenales a v mužském těle vznikají v glandulae suprarenales.
- d) Kůra glandulae suprarenales je u mužů i žen zdrojem kortizolu, androgenů, estrogenů a prolaktinu, ze dřeně jmenované žlázy je uvolňován adrenalin a noradrenalin.
- e) Estrogeny v ženském těle produkuje žluté tělíčko ovaria a v menší míře také kůra glandulae suprarenales.

Filozofie

43. Jaká filosofická disciplína se zabývá termíny jako *bůh*, *podstata*, *první příčina*, *čas* nebo *prostor*?

- a) logika
- b) axiologie
- c) filosofická antropologie
- d) etika
- e) metafyzika

44. Pro který z následujících směrů je základem poznání smyslové vnímání?

- a) empirismus
- b) racionalismus
- c) skepticismus
- d) solipsismus
- e) pragmatismus

45. Na podporu myšlení jakého filosofa vytvořil Zenón z Eleje známé paradoxy zdánlivosti pohybu, jako je *letící šíp stojí* nebo *Achilles nemůže dohonit želvu*?

- a) Platón
- b) Aristotelés
- c) Parmenidés
- d) Pythagoras
- e) Herakleitos

46. Ke kterému z následujících jmen filosofů se připojuje termín *břitva* pro popis principu logické úspornosti?

- a) Averroes
- b) Jan Duns Scotus
- c) Francis Bacon
- d) Vilém Ockham
- e) Boëthius

47. A. C. Bhaktivédánta Svámí Prabhupáda je zakladatelem hnutí

- a) kabala.
- b) Bahá'í.
- c) Háre Krišna.
- d) džinismu.
- e) zoroastrináství.

48. *Mahájána* je odnoží

- a) šintoismu.
- b) hinduismu.
- c) buddhismu.
- d) konfucianismu.
- e) islámu.

49. Svátek *ramadán* slaví věřící

- a) hinduisté.
- b) konfucianisté.
- c) buddhisté.
- d) židé.
- e) muslimové.

50. Kdo je autorem citátu *Vím, že nic nevím?*

- a) Sókratés
- b) Voltaire
- c) Immanuel Kant
- d) Cicero
- e) René Descartes